

Lumina Satului

Foaie săptămânală pentru

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an Lei 40.—
Pe o jumătate de an „ 20.—
Pe un pătrar de an „ 10.—

— Un număr 1 Leu. —

REDAȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

010

"Asociațiunea" pentru
literatură rom și cult.
poporului român.

Se primește la administrația de Sibiu
PREȚUL
Str. Șagoma

Țara crâjmelor.

In săptămâna trecută s'a făcut socoată la Ministerul de finanțe despre câte crâjme sunt în țară. Știi câte s'au aflat? Luată după numărul oamenilor, s'au aflat tot la 200 de suflete — o crâjmă, adică tot cam la 40 de case un birt. Doară nici o altă țară din lume nu stă atât de bine de — crâjme ca noi. Cu adevărat azi mâne ni se va zice țara crâjmelor.

Acum guvernul zice, că s'a hotărât să pună capăt acestor stări și să scadă numărul birturilor, mai ales că aici în Ardeal dela războiu încoace s'au dat câteva mii de licențe nouă, fără a se ținea seamă de cerințele legii. Se vor revizui din nou licențele și se vor controla amănunțit cele ieșite dela războiu încoace.

Noi suntem de părerea să se steargă toate licențele și în fiecare comună să rămână un singur birt comun, care să fie încuiat de Sâmbătă seara până Duminecă dimineața precum și în sărbători. Poate că unii vor sări la asta să spună că statul ar perde cu acest lucru dări de câteva milioane de Lei. Este însă de suț de ori mai mare pierderea și stricăciunea ce o fac birturile în sufletul și în pungile oamenilor.

Tot ce clădește biserica și școala dărâmă și strică crâjma. Vorbesc din pășite. In satul celui care scrie aceste rânduri sunt 7 birturi și o singură biserică și o singură școală cu un singur învățator. Dumineca cele 7 birturi strâng cu cetera și glaja mai mulți «credincioși» ca mine cu clopotul și toaca. Ba chiar și pe cei cari îi strâng eu, după ce ies din biserică, îi înghite crâjma ce stă ca un iad cu gura căscată înaintea bisericii și școlii.

Nu se pot caicula pagubele sufletești și bănești ce le fac birturile și beuturile, — de aceea popoarele cele cuminti: americanii și englezii au închis birturile pentru vecii vecilor. Ba încă au mers și mai departe: au oprit cu legi aspre facerea și vinderea de orice fel de beuturi, ce îmbată și prostesc pe oameni.

Pentru tăria și întărirea țării noastre cerem să facă și statul nostru așa!
P. Trifa.

O mare pacoste pe țară.

— Politica de partid. —

In repeșite rânduri am spus: politica de partid și luptele de partid nu sunt pentru noi o țară tineră și slabă. Roadele și relele politice de partid iată se și arată acum în toate părțile. Noi, cari stăm peste partide și cearta lor, le vedem și în tabăra opoziției și în cea a guvernului. Deoparte opoziția par'că s'a prea înfăntat în lupta de partid și în această înfăntare folosește de multeori arme și lovituri cari taie și lovesc nu partidul potrivnic, ci țara însăși. O parte din opoziția vechiului Regat prea stă cu fața spre Moscova, iar' a noastră de aici din Ardeal nu ține seama că noi stăm astăzi cu fața spre București nu spre Budapesta, ca în trecut.

O pildă grăitoare despre unde duce patima și lupta de partid iată se adevărește acum cu o întâmplare. In zilele acestea a ieșit la Viena o gazetă cu numele «Ardealul». E scrisă de străinii și dușmanii noștri — și lucru ciudat, scrisul ei se potrivește cu scrisul unor ziare de opoziție dela noi. Deosebirea este numai aceea că ziaarele de împotrivire dela noi scriu așa din ură și interese de partid, pecând cea dela Viena scrie din ură adevărată. Gazetele noastre și partidele noastre de împotrivire uită și nu-și dau seama că țaranul n'are ochelari de partid să și-i pună de câteori cetește gazeta și așa în loc de luminare gazeta îl otrăvește.

Tot atât de mari sunt apoi relele politice de partid și în tabăra celor dela putere. Am fost în săptămâna trecută în o călătorie la țară. Am văzut lucruri triste. In foarte multe locuri cancelăriile stau cu ușile încuiate și slujbașii își rād în față când le ceri seama de greșeli și abuzuri. De ce? Deaceea pentru că slujbașii au fost târați în politica de partid și acum cei cari «și-au făcut datoria» la alegeri se odihnesc și nu le mai pasă de nimeni, căci «guvernul li de al lor». Cei dela putere sunt oameni de partid și grija lor cea mai mare este acum să-și răsplătească «luptătorii», să-și așeze neamurile și să-și sporească armata «partizanilor». Politica de partid și pe dracul l'ar chema în tabăra sa, numai să-și poată spori cătanele mai mult cu unul. De sine înțeles, ceice intră în armata partidelor trebuesc răsplățiți cu oase, cu slujbe, cu iertarea și astuparea păcatelor ce le fac, — în vremea ce năcazurile țării și a oamenilor sporesc.

Până când cei dela putere sunt și vor fi oameni de partid, cari vor căuta să tragă în politica de partid armata, administrația,

justiția, biserica și școala — nu va fi dreptate în țară, nici muncă adevărată, nici răsplătită dreaptă.

Un alt rău, și mai mare al politice de partid este acela, că ațăță ură și ridică prăpăstii și granițe sufletești între frații din țara cea nouă. Politica de partid n'a ajutat unirea și unificarea noastră sufletească, ci dimpotrivă o întârzie mereu, ba chiar o împedecă și o îndepărtează. Dacă n'am fi avut și n'am avea politica de partid, unirea noastră sufletească ar fi ajuns cu mult mai departe. Acesta este un mare rău, ba este chiar o primejdie națională acum după sfatul dela Genova, când trebuie să fim cu ochii în patru la toate hotarele.

Acum este vremea ca toată suflarea românească să ceară într'un glas încetarea luptelor și hărțuierilor politice de partid. Să cerem un guvern de concentrare, adică un așa guvern în care să intre toți bărbații luminați și pricepuți ai neamului nostru. Acest guvern l-a cerut și marele dascăl al neamului N. Iorga în congresul dela Craiova. Acest guvern este chemarea și porunca vremurilor tulburi ce le trăim.

La Genova neamurile au ridicat părerea să se încheie o încetare de războaie pe 10 ani de zile, pentru ca neamurile și țările să-și poată tămădui ranele și să se poată întrăma. Să cerem și noi acest armistițiu politic, această încetare de războiu politic măcar pe 10 ani, — pentru ca țara să se poată întări și tămădui de ranele și năcazurile ce le are.
I. T.

Se începe împărțirea pământului.

Ministrul de agricultură a luat măsuri ca lucrările pentru împărțirea pământului să se înceapă numai decât în întreg Ardealul. Se vor împărți mai întâi moșiile de stat, apoi cele așa numite de «mână moartă» (adecă ale așezămintelor) iar pe urmă cele ale particularilor.

Pământul se va împărți mai întâi după comune, adică fiecare comună își va căpăta partea ei, care apoi se va împărți celor îndreptățiți. In acest înțeles Secretarul agricol din Cluj a trimis ordin telegrafic tuturor comisiunilor de ocol ca la 10 Maiu să înceapă îndată lucrările de împărțire. S'au trimis comisiunilor mapele moșiilor de stat. Tablourile celor îndreptățiți la pământ — unde nu sunt încă gata — trebuie încheiate și verificate fără zăbavă. Odată cu acestea secretarul din Cluj a spus că va pleca personal în zilele acestea prin părțile Devei, Aradului și Timișoarei pentru a supraveghia lucrările.

Răvaș politic.

— Un ministru liberal aruncă o punte de trecere și împăcare între partidul liberal și între cel național. —

În săptămâna trecută, ministrul cultelor C. Banu a spus la Cluj următoarele vorbe cumiști și adevărate:

«A cârmui Ardealul fără a i cunoaște sufletul, întocmirile și tradițiile lui este o politică nenorocită. Spre a fi bine cârmuit, Ardealul trebuie mai întâi bine cunoscut. Ardealul e un popor întreg, care își are trecutul lui administrativ, cultural — și o greșală neiertată au făcut (și fac) acele guverne cari cearcă să-și mute și să-și așeze aici partizanii lor politici — ca într-o țară cucerită.»

Spre a fi bine guvernat Ardealul, trebuie lăsați oamenii locului să intre și să conducă administrația, justiția — pentru că numai ei cunosc întocmirile și năruirile locului și oamenilor.»

După ce și partidul național cere — cu toată dreptatea — aceste lucruri, se crede că declarațiile ministrului Banu sunt o chemare de împăcare făcută partidului național. Se vorbește că și Brătianu după ce se va reîntoarce dela Genova — va căuta o apropiere și pace politică cu partidul național. Avem deci semne de pace.

Să dea Dumnezeu să fie vestitoarele păcii noastre politice, de care avem acum lipsă mai mare ca oricând.

Sfatul popoarelor dela Genova.

Norii s'au mai rărit. În săptămânile trecute se grămădiseră nori mulți la Genova și multă lume se temea de furtună. Acum însă norii s'au mai rărit și lumea judecă mai rece și liniștit. Tocmai legătura dintre Ruși și Nemți a făcut această limpezeală. Acum toată lumea e în curat cu aceea, că Muscalii și Nemții au mers într'adins la Genova cu vicleșug să tulbure înțelegerea și pacea între popoare — ca apoi să poată ei pescui în tulbure. Dar vicleșugul nu le-a reușit pentru că ghiarele vulpii s'au prea văzut prin sac și învingătorii de ieri și-au strâns iar rândurile în fața celor învinși. Până când Marea și Mica Înțelegere

vor fi tot în bună înțelegere, pacea Europei este asigurată. Dar năcazul este acela că între Aliați nu este înțelegere deplină. Între Franța și Anglia au și răsufat unele neînțelegeri și a trebuit să se ridice Brătianu să-i roage în numele Micei Înțelegeri pentru o mai departe împreună ținare la olaltă.

Dreptul nostru asupra Basarabiei și tezaurului dela Moscova ni l-a recunoscut și întărit sfatul dela Genova. Numai Rusia încă n'a răspuns și nu și-a dat învoirea.

Trimișii Rușilor încă n'au răspuns la condițiile despre cari spuneam în numărul trecut că le-au pus Aliații. Terminul a fost acum Luni ce a trecut și toată lumea așteaptă cu nerăbdare să vadă ce răspuns vor da Rușii. Dela acest răspuns atârnă mersul mai departe a Sfatului. Unii zic că vor da răspuns de primire a condițiilor, dar cele mai multe semne arată că nu vor vrea să le primească și așa Sfatul se va sparge fără multă ispravă.

Dar oricum ar sta și s'ar închide sfatul dela Genova:

De războiu și războaie acum în grabă nici vorbă nu poate fi. Chiar să-l vrea unele popoare — nu-l pot face, pentru că toate neamurile abia răsufă de greutăți, lipsuri și sărăcie.

Politica gazetei noastre.

Am spus la început când am plecat la drum că noi nu intrăm în cătănia nici unui partid politic, ci stăm afară de taberele politice de partid, pentru că să putem spune adevărul oricând și oricui. Dar adevărul spus întreg cam ustură și de aceea nici cei dela putere, nici cei din împotrivire nu-s mulțumiți cu politica noastră. Și unii și alții ar aștepta să facem politica lor și să intrăm în casa lor. Unul dintre acești nemulțumiți s'a și ridicat în sinodul bisericesc dela Sibiu să-și spună «părerea că ar fi mai bine să nu facă politică foaia noastră», adevărat voia să se plângă că noi nu vrem să facem politica unui anumit partid. Pe noi aceste «nemulțumiri» ne îmbucură, pentru că ele sunt dovada cea mai bună că am spus adevărul. Vom merge mai departe pe drumul politic ce l-am apucat: cu «mâna slobodă și gura

neîngrădită», pentru că răului să-i putem zice pe nume, iar străduințele cele bune să le arătăm ori unde le-am afla — dându-ne seama că țaria unei gazete stă în dreptatea și adevărul ce-l vestește și dragostea cetitorilor ce-i are.

Acesta este crezul nostru politic și mai pe larg îl puteți afla și în două articole din numărul acesta. Articolul din fruntea gazetei: «O mare pacoste pe țară» arată lămurit că noi nu vedem țara prin ochelarii afumați ai politice de partid, ci prin cei curați ai dragostei de neam, iar articolul «Sărac» dela foisoară arată că noi, cari scriem această gazetă, nu suntem dintre acei cari vindem adevărul, ci dintre acei cari îl cumpărăm și luptăm pentru el.

Nenorocirea de pe valea Jiului.

— Inmormântarea morților. —

Îngropăciunea celor omorâți de groaznică nenorocire de baie dela Lupeni s'a făcut cu o jale și privesc ne mai văzută. Au luat parte peste 20,000 de oameni. Slujba îngropăciunii au făcut-o 60 de preoți de diferite confesiuni. Miile de muncitori aveau toți felinarele lor de baie aprinse. Toată valea Jiului s'a strâns și a plâns pe cei morți. Gazetarii cari au fost acolo scriu lucruri pe cari le cetești cu lacrimi în ochi. 64 de văduve își plângeau cu hohot pe soții lor și de departe se auzia plânsul strigător al celor 95 de copilași orfani. Între cei morți era și o mamă care avuse 3 feciori în baia aprinsă. Când și pe al treilea i l-au scos mort — a murit pe loc acolo înaintea băii. O altă sărmană femeie a înebunit și 20 au leșinat la îngropăciune.

În țară s'a pornit o mare mișcare pentru ajutorarea celor rămași fără ajutor. A mers și M. S. Regele în persoană la Lupeni și a împărțit 100,000 de Lei, iar Ministrul Muncii a dat din cassa țării 300,000 Lei. Au strâns și gazetele colecte dela inimile milostive.

Dar va trebui mai departe ca «Societatea» care stăpânește baia (nu-i a statului) să asigure deplin traiul și viitorul celor rămași, pentru că un gazetar ce a fost pe acolo spune și dovedește că vina nenorocirii ar purta-o și ea; și-a bătut capul numai să stoarcă câștiguri de milioane de Lei la an, fără să-și ia toate măsurile de lipsă pentru asigurarea vieții muncitorilor împotriva nenorocirilor de baie.

FOISOARA.

Sărac.

— Răspuns la o scrisoare. —

Din umbra anonimului (dela unul care nu-și scrie numele) o scrisoare îmi scrie un «Binevoitor». Spune în ea că a aflat despre mine că sunt sărac și mă întreabă dacă n'aș fi aplicat a «sprijini» cu scrisul meu o anumită «direcție» care m'ar face bogat. Răspunsul meu îl așteaptă adresat «Unui Binevoitor» la Posta Restantă — ca apoi să-mi scrie «amănuntele».

Aștepti un răspuns onorate «Binevoitorule»? Simțesc că îmi tremură peana în mână și abia o pot opri ca să nu-ți dea îndată răspunsul cuvenit: un strigăt de scârbă și indignare. Totuși mă opresc puțin. Văd că tu necuratule «Binevoitor» vii din o lume veche cu o mentalitate (un fel de veche judecată): orice se poate cumpăra cu bani.

E trist și dureros că vremurile schimbate n'au putut schimba și îngropa această nefericită mentalitate. O vedem și azi stăruind cu râvnă și înflorire înainte. În ochii noștri se schimbă la față gazete, «intrasi-

gențe» și oameni. Săbii abia ridicate se întorc în teacă și «ofensive» abia pornite înceată. Cei mai furioși lupi se schimbă în mieluși și cei mai îndârșiți «luptători» devin «acționari». Se cumpără și se vând tot soiul de «credințe» și se pare că «convingerile» multora au o strânsă legătură cu oalele cu oasele și băncile.

Pe semne văd, că tu întunecatule «Binevoitor» ai crezut, că și eu aparțin aceluia. De data asta ai greșit numărul casei. Eu aparțin aceluia (mă uit în laturi: vai cât de puțini am rămas și zilnic avem dezertori) cari credem în vremuri schimbate și moravuri schimbate. Am mai rămas încă câțiva «naiți» cari mai credem în «fleacuri» de «convingeri» și nu le vindem pe «creștari». Mai suntem încă o mică ceată care «nu vindem adevărul, ci îl cumpărăm». (Solomon, Proverbe 23, 23). Pe steagul nostru stau scrise vorbele Scripturii: «Până la moarte te luptă pentru adevăr» (Sirah 4, 30).

E adevărat, că toți aceștia suntem săraci și săraci vom intra în pământ. Săraci, dar liberi și ținem la această libertate ca la aerul ce-l răsufăm și vieța ce o trăim. Preferim să murim mai bine în această luptă, decât să lepădăm și să tăcem credințele și convingerile noastre. Preferim să ne sfășie sărăcia și mizeria decât să ajungem în ceata umilă și scârboasă a

lingăilor, lingușitorilor, a vânzătorilor și cumpărătorilor de tot soiul.

Dar ție onorate «Binevoitorule» nu-ți trebuie ocoșeli de astea. Tu ai eșit în târg să cumperi, ție îți trebuie negoț. Văd că ți-ai pus ochii pe mine și vrei să te apropii de mine. Imi vin în gând vorbele dătătoare de grijă ale Mântuitorului: «Simone, Simone iată satana... Iată tu ești acela. Parcă te văd, ucigă-te toaca, necuratule, cum stai în umbră la pândă. Parcă te văd cum stai gata și pândesti să eși din umbră cu punga.»

Satano, cumpărător de conștiințe! ai crezut că convingerile și credințele mele sunt o marfă de vândut în târg? Ai crezut că poți cumpăra «talantul» ce mi-l a dat mie Domnul meu ca «să negustoresc» cu el pentru voi?

Întorcete Aghiuz cu raport la mai marele tău. Spune-i mai marelui tău și al tuturor dracilor cumpărători de conștiințe, că a mai rămas încă ceva și mai este ceva în România ce nu se poate cumpăra cu bani.

Știu că te va ocări stăpânul tău, se va mârni, dar nu va despera, căci în România încă multă vreme târgurile vor fi pline de «credințe» și «convingeri» scoase spre vânzare și cumpărare.

Preot I. Trifa.

PENTRU SUFLET.

— La Dumineca Samarincii: despre setea sufletului. —

Evangelhia de Duminecă (Ioan cap 4 verset 3—43) ne spune, că Isus plecase cu învățăceii Lui peste Samaria în Galileia. În calea lor se opriră de popas la fântâna lui Iacob. Isus trimise pe învățăceii «în cetate să cumpere hrană», iar El, ostenit fiind de călătorie, se așeză lângă fântână.

Atunci «A venit o femeie din Samaria să ia apă. Zis-au ei Isus: *dă-mi să beau. Deci au zis lui femeia Samarineancă: cum tu Iudeu fiind, ceri apă dela mine, femeie Samarineancă fiind eu?* (Samarinenii trăiau în mare dujmanie cu Iudeii). *Răspuns-au Isus și i-au zis ei: de ai fi știut darul lui Dumnezeu și cine este cel ce zice ție: *dă-mi să beau, tu ai fi cerut dela dânsul și Ți-ar fi dat apă vie. Zis-au lui femeia: Doamne nici vadră nu ai și fântâna este adâncă, de unde dar ai apa cea vie?* Răspuns-au Isus și i-au zis ei: *tot cel ce va bea din apa aceasta va înseta iarăși; Iar cel ce va bea din apa, care eu voi da lui, nu va înseta în veac; ci apa, care eu voi da lui se va face întrânsul izvor de apă curgătoare întru viață veșnică. Zis-au cătră dânsul femeia: Doamne, *dă-mi această apă ca să nu mai însetez...***

Iată o parte din vorbirea lui Isus cu Samarineanca. Această frumoasă vorbire este plină de învățătură pentru noi. Samarineanca venise la fântână după apa ce eșia din adâncimile pământului, iar Hristos vorbea de apa ceriului și a sufletului. Aceste două feluri de ape le avem și noi azi. Trebuințele noastre cele trecătoare: hrana, îmbrăcămintea, averea, banii sunt apa cea trecătoare a Samarincii, iar apa de care vorbea Hristos este apa cea vie și hrana sufletului nostru. Să luăm aminte! Și sufletul își are setea lui și apa lui. Această sete a sufletului nostru a cântat-o așa de frumos psalmistul David: «*Insetat-au de tine sufletul meu, de câteori trupul meu*» rătăcia «*în pământ pustiu, neumblat și fără de apă*» (psalm. 62, 2, 3). «*Tins-am cătră tine mâinile mele, sufletul meu ca niște pământ fără de apă Ție*» (psalm 142, 6).

Sufletul nostru însetează după apa credinții, după apa darului, după Dumnezeu. «*In ce chip dorește cerbul spre izvoarele apelor, așa dorește sufletul meu spre tine Dumnezeule*» (psalm 41, 1).

Creștine! Simțești tu această sete a sufletului tău? Dacă o simțești iată îți poți adăpa sufletul în sute de feluri din sute de izvoare și fântâni. De câteori împreună mâinile în semnul crucii și cazii în genunchi să te rogi — iată ți se deschide un izvor pentru sufletul tău. De câteori deschizi Biblia să cetești în ea — iată ai o fântână cu apă vie și cu adâncimi pe cari tu poate nici nu le bănuiești. În Psaltire găsești oricând apă de tămăduire pentru toate durerile sufletului tău, iar în Biserică preotul îți picură neîncetat ploaia învățăturii peste pământul incetat al sufletului tău.

Nimenea nu va avea deci răspuns,

că n'a avut apă pentru setea sufletului său. «*De însetează cineva să vie la mine și să bea*» a zis Hristos (Ioan 7, 37). Așa zice Domnul «*Cei însetați veniți la ape... veniți și cumpărați fără de argint și fără de preț*» (Isaia 55, 1).

Dar băgați de seamă: nu toți simțesc setea sufletului și nu toți aleargă la apele Scripturii. Sunt unii cari simțesc sete numai după averi și bani și strâng ape și bălți de bogății, de păcate și plăceri trecătoare.

Creștine! Cercetează-te, nu cumva pământul sufletului tău este înțelenit și uscat, nu cumva este secetă cumplită în pământul sufletului tău — și tu n'algă la ape? Nu cumva rătăcești în pământul pustiu și fără de apă al păcatelor? Întoarce-te degrab la apa cea vie a credinții, a darului, a lui Hristos și atunci «*Domnul va sătura sufletul tău în secetă și va întări oasele tale și vei fi ca o grădină adăpată și ca un izvor căruia nu-i scade apa*» (Isaia 58, 11).

Să mai învățăm apoi ceva din evangelhia de Duminecă. «Apa cea vie» trebuie să ne schimbe și pe noi cu totul așa precum a schimbat pe Samarineanca la fântâna lui Iacob și din femeie păcătoasă a făcut-o apostol care vestia pe Hristos. Pomul vieții noastre numai atunci soarbe cu vrednicie ploaia darului de sus, când arată și roade de fapte bune, precum a zis psalmistul: «*Și va fi — bărbatul cel înțelept — ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor, carele rodul său va da în vremea sa*» (ps. 1, 3).

Să ne rugăm cu cântarea bisericii de Duminecă: «*Sufletul meu Doamne cel înțelenit în fărădelegi și păcate, adapă-l cu curgerile darului și arată-l roditor de rapte bune*» (Icosul) *I. Tâlcuitor.*

Așa-i și la omenire,
Când în țară nu-i unire:
Nici o treabă nu se face
Cu izbândă și cu pace.

Guvernul desminte zvonurile mincinoase pe cari le răspândesc unii mincinoși și fricoși că Rușii atacă la Nistru și am fi în preajma unui războiu. La toate hotarele este liniște, dar s'au luat măsurile de lipsă mai ales la Nistru față de hoardele și bandele bolșevicilor flămânzi.

Sfintele scripturi despre beutură și beție: *Ale cui sunt vaietele? Ale cui gâlcevele? Ale cui năcazurile și sfezile? Ale cui zdrobirea înzadar și ochii urduroși? Au nu a celor cari zăbovesc la vin și pândesc unde se fac ospete? Nu vă îmbătați cu vin (și cu vinars)... că de vei da ochii tăi spre păhare... te vei tăvăli ca cel mușcat de șarpe...* (Pildele lui Solomon cap. 23 verset 28—31).

Joc înaintea unei biserici.

— Din joc Dumnezeu face îngropăciune. —

S'a întâmplat lucrul acesta în o comună de lângă Baia de Criș.

A fost așa că în Lunia de Paști după amiazi creștinii satului în loc de vecernie au făcut joc și pentru joc n'au aflat alt loc mai potrivit decât chiar cel din — ușa sfintei biserici.

Cel care a văzut acest lucru ne spune că era o priveștițe cu adevărat păgânească să vezi pe oameni cum beau, jucau și chiulau înaintea casei Domnului.

Un bătrân ședea și suspina lângă ușa bisericii. Zicea că «stă de strajă» să nu intre «păgânii în casa lui Dumnezeu».

Un alt bătrân spunea cu lacrimi în ochi, că «mai demult erau alte datini și alți oameni... «Aștia, domnișorule, se vor băga azi-mâne și în biserică să joace»...

Păgâneasca purtare n'a putut rămânea fără pedeapsă. Dimineața, un tinăr, care aranjase jocul, era mort. A murit noaptea cu moarte năpraznică (gută) și fără de veste. A treia zi în locul jocului era slujbă de îngropăciune.

Iată o întâmplare prin care Dumnezeu a arătat lămurit că «nu mai poate suferi fărădelegile oamenilor». Să fie de învățătură și altora pentru că prea în multe locuri oamenii au sărit așa pe nebuie în chefuri și jocuri fără de sfârșit. Vremurile ce le trăim nu sunt pentru jocuri și beții, iar dacă noi le trăim așa suntem în chipul Israelitenilor din Biblie cari în calea lor prin pustie «s'au sculat să joace în jurul vițelului de aur» — în vreme ce sus pe muntele Sinai tuna și fulgera. În pustie de năcazuri suntem și noi de ani de zile și din toate părțile s'aud tunete și fulgere de primejdii și furtuni.

Să ne întoarcem cu rugăciuni și purtări bune cătră Dumnezeu — altcum înzadar așteptăm și suspinăm după vremuri mai bune.

Gospodărie.

Maiu pentru stupari.

Aceasta-i luna roilor și a mierii. Scoatem materialul ce a ținut de cald peste iarnă.

Dacă stupii, pe cari în luna trecută i-am ajutat cu puiet, nu înaintează nici acum, nu-i mai ajutam și nu ne mai slăbim stupii buni, căci de vină e matca. Pe aceasta o înlocuim acum sau mai târziu.

Dacă ținem să ne înmulțim numărul stupilor, nu lărgim cuibul prea tare și vom avea roi din vreme. — Roi cu cât sunt mai timpurii, cu atât sunt mai de preț.

Sunt mai buni roi naturali, dar de multeori suntem nevoiți să facem și roi măestriți (artificiali). Pe aceștia să-i facem numai după înfloritul acaților, ca stupii să poată folosi această înflorire pentru miere.

Roi artificiali facem numai din stupii buni și-i de preferit să facem un roi din doi stupi buni. Vom avea astfel și stupi buni și miere de prisos.

Cel mai simplu metod de a face roi artificial e următorul: Scoatem toate ramele din stup. Rama cu matca și una cu miere le punem înspoi. Restul coșniței îl umplem cu rame cu faguri goli, artificiali sau cu începuturi de faguri. — Celelalte rame scoase din stupul roit le așezăm în altă coșniță și pe aceasta o ducem la un loc nou în stupină și în 2—3 zile, fiindcă stupul își pierde toate albinele cărătoare, dăm stupului apă în coșniță. Lucrarea aceasta se face în zi frumoasă între 9 și 12 ore.

Pilde bătrânești pentru zilele noastre.

(Scrisă acum o sută de ani de Alexandru Donici).

Racu, broasca și o știucă
Intr'o zi s'au apucat
De pe mal în iaz să ducă
Un sac cu grâu încărcat,
Și la el toți se înhamă:
Trag, întind, — dar iau de samă
Că sacul stă neclintit,
Căci se trăgea neunit.
Racul îndărăt se da,
Broasca tot în sus săria
Știuca strașnic se izbea,
Dar nimic nu isprăvea.

Nu știu cine-i vinovat.
Inșă pe cât am aflat,
Sacul în iaz n'a fost tras,
Ci tot pe loc a rămas.

Roi, atât naturali, cât și artificiali, dacă urmează mai multe zile ploioase să-i nutrim, ca să nu moară de foame și matca să nu-și reducă ouatul.

Roi de al doilea și al treilea să nu suferim. Dela aceasta împedecăm stupul roit, dacă îndată după roire-l strămutăm în alt loc în stupină și în locul lui așezăm roiul. În acest caz stupului strămutat îi vom da apă în 2—3 zile.

Dacă scopul ce-l urmărim prin stupărit e recoltarea de miere, împedecăm stupii dela roit. Pe cei primitivi nu-i putem împedeca; celor sistematici le dăm încontinuu de lucru. Afară de puține excepții, dacă matca are loc unde să ouă și dacă sunt și celule goale pentru miere, stupii nu vor roii.

De aceea în această lună, pe stupii plini îi trecem în despărțământul de miere, după ce am așezat gratia lui Hanemann. Aici trecem și 2—3 rame cu puțit căpăcit sau câteva rame, din cari s'a stors mierea și n'au fost curățite de albine; altfel s'ar putea întâmpla că albinele să nu treacă deasupra.

Dacă despărțământul de miere s'a umplut, recoltăm mierea. Să luăm însă seama ca mierea să fie coaptă. Coaptă e când mierea din rama din urmă vedem că lucrătoarele încep s'o căpăciască.

Maiu e luna în care ne facem matcele de rezervă, cu cari înlocuim pe cele ce mor, sunt bătrâne sau defectuoase.

Despre aceasta vom vorbi în numărul următor.

Pr. Al. Popa.

Din sfintele Scripturi: «Binecuvântat este omul celce nădăjduște spre Domnul. Și va fi ca pomul cel sădit lângă ape, ce în umezeală își are rădăcinile sale. În anul cel fără de ploaie nu se va teme și nu va lipsi a face roadă» (Ieremia 17, 7, 8).

Știrile săptămânei.

Mari sărbări au fost în orașul Sfântul George din Săcuime acum la praznicul Sfântului George cu privilegiul sfințirii bisericei ortodoxe, ce s'a zidit în acel oraș.

Sfințirea a făcut-o mitropolitul Nicolae și despre mersul sărbărilor vom scrie mai pe larg în celalalt număr.

O altă răsplată pentru munca celor cari scriu această gazetă a venit în săptămâna aceasta și dela Arad. Consistorul din Arad a luat hotărâre pentru răspândirea gazetei noastre și prin comunele ce se fin de episcopia Aradului. Ne vom osteni să ne facem vrednici de această hotărâre prin muncă tot mai stăruitoare.

S'a statornicit granița spre țara ungurească. Trimișii țării noastre și ai celei ungurești, însoțiți și de un împuternicit francez au hotărât și au însemnat pentru vecie la fața locului, pe unde trece granița; în zilele trecute au isprăvit cu trasul graniței, și se spune, că noi am mai câștigat moșia mare *Ghest* din Bihor, care a fost a lui Tisa István, și pe care Ungurii au fost cerut-o dela statul păcii pentru ei.

Ciocnire de trenuri. Săptămânile trecute au fost pline de nenorociri. Pe lângă nenorocirea dela Lupeni, au mai fost și 2 ciocniri de trenuri. Una, de lângă Orăștie, a omorât 2 oameni, iar cealaltă de lângă Teiuș 4 — și pe deasupra raniți, vagoane sfărâmate și mărfuri prădate.

Cât face o rublă. Un călător, care a venit din Rusia, ne spune că acolo ori cine îți dă bucuros 20 de mii de ruble de ale lui Lenin pentru un singur Leu.

Cartea „Spre Canaan“, scrisă de preotul I. Trifa, se află de vânzare și la Librăria Diecezană din Arad.

O măsură înțeleaptă la armată: cătanele vor învăța carte. Ministrul de războiu a luat o măsură foarte bună pentru a putea împuțina numărul neștiutorilor de carte dintre feciorii cari intră la miliție. Încă în iarna trecută s'a ținut la București un fel de școală pentru ofițeri în care au învățat și chibzuit cum ar putea veni mai bine în ajutorul celor neștiutori de carte. S'a iscodit un fel de mașină cu ajutorul căreia vor putea deprinde mai ușor pe cei neștiutori în meșteșugul scrisului și cetitului. Acești ofițeri-învățători au fost împărțiți pe la toate unitățile, așa că recruții intrați la cătanie în luna trecută au și început a învăța scrisul și cetitul. În chipul acesta este nădejde că din feciorii ce cătănesc nu va mai ieși nici unul care să nu știe scrie și ceti. Iată un lucru care-i mai de preț decât toate tãmbălăurile politice!

Cu 2000 Lei a pedepsit tribunalul din Galați pe un negustor, că a vândut kilogramul de pește cu 10 Lei în loc de 4 Lei, cum trebuia să-l vândă.

Ce pedeapsă li se cuvenia negustorilor de pe la noi cari l-au vândut cu 40 de Lei kilogramul?

Unde se închid tribunalele. Ministrul dreptății din Franța mai lunile trecute a trebuit să închidă tribunalul din *Castellane*, pentru că n'a mai avut nimic de judecat. În anul trecut n'a avut decât *nouă* judecăți.

Era o vreme când tribunalul abia putea isprăvi cu judecățile oamenilor și iată astăzi trebuie să-și încuie ușile. Asta e un semn că oamenii s'au cumișit și s'au lăsat de fãrãdelegi și pãri pentru toate fleacurile. La tribunalul ce s'a închis erau și 3 avocați și toți trei au trebuit să plece la drum ca să-și găsească altfel de oameni mai bătăuși și pãrași.

La noi? Numai în Ardeal stau neisprăvite sute de mii de judecăți, așa că unii se gândesc și spun că ar mai trebui *sporite* tribunalele și judecătorii.

Cât e un miliard. Intr'un număr de al foi noastre v'am spus, că un milion e o mie de mii și se scrie așa: 1.000.000. Acum să vă spunem, cât e un *miliard*. Vorba asta o cetim în fiecare foaie, și par'că și ceice știm cât e de mare, nu ne mai speriem. *Intr'un miliard sunt o mie de milioane* și se scrie așa: 1.000.000.000. Dacă ar fi să numărăm secundele dintr'un miliard (o secundă este vremea cât îi trebuie limbii dela ceasul de părete ca să meargă dintr'o parte în cealaltă) ne-ar trebui să numărăm fără încetare și odihnă... 340 de ani, adecã treisute și patruzeci de ani. Adecã numai patru-cinci rânduri de oameni ar putea număra un miliard de secunde. Dela răstignirea Domnului Hristos n'au trecut decât 6 miliarde de secunde. Și când te gândești că popoarele au datorii de sute de miliarde!

Ce aduce munca. Prin iscusința și prin strădania omului orice muncă poate aduce înzăcit și însutit, ba chiar înmuit mai mult decât prețul, ce l-ai băgat în materie. Iată o pildă. În vreme de pace știți, că un leu făcea în bani, de cari aveam noi pe atunci, 45 de crețari. Dacă cumpărai fier de un leu de atunci, și din el făceai potcoave, scoteai 3 lei și 50 de bani; dacă lucrai greble, ori furci, ori sape, scoteai 5 lei; dacă din acelaș fier făceau ace de cusut, scoteau 85 de lei; dacă turnau nasturi

prețul lor aducea 900 de lei, iar dacă din fierul acela făceau arcuri (federe) pentru ceasurile de buzunar, scoteau 50 de mii de lei. Dar azi cât vor scoate?

Reșița va face locomotive (mașini de dus trenul). La Reșița se știe că avem cele mai mari și moderne fabrici pentru lucrarea și prelucrarea ferului și oțelului. Multe — aproape toate — din cele mai mari și mai gingașe lucruri de oțelărie și fer, le poate da numai Reșița. Acum se întocmesc la Reșița câteva fabrici pentru a putea fabrica și locomotive.

De ar începe cât mai curând, ca să scăpăm de a mai trimite în străinătate milioane de Lei și mii de vagoane de bucate pentru cumpărarea de locomotive!

Bani mărunți de un milion au slobozit acum bolșevicii din Rusia, după ce fabricile nu mai puteau face atâta hârtie câtă trebuia pentru bani mai mărunți și pe de altă parte și materia hârtiei era mai scumpă decât numărul de pe ea. Au slobozit dar petece de hârtie pe cari e scris un milion de ruble — și cu acest «milion» în Rusia nu poți mânca și bea odată să te sature.

Bolșevicii din Rusia au intrat în bisericile de acolo mai săptămânile trecute și au «recvirat» (adecã «jefuit») toate auriturile, argintăriile și alte lucruri de preț cu cari erau împodobite sîntele biserică. Au strâns mii de vagoane de cruci, potire, icoane aurite și alte podoabe bisericesti, pentru că în Rusia poporul a ținut foarte mult la împodobirea bisericilor. Din aceste bolșevicii vreau să facă bani și să cumpere cu ei tunuri și arme.

Noi zicem că acesta e semnul că li se apropie sfârșitul și peirea, pentru că și fosta noastră «împărăție» s'a prăbușit după ce s'a suit în turnurile bisericilor noastre și ne-a furat clopotele ca să facă din ele «tunuri».

Dela Consilieratul Agricol al jud. Sibiu și Făgăraș.

Exproprierea și împroprietărirea în Ardeal.

Potrivit ordinului dlui Ministru al Agriculturii lucrările de expropriere și împroprietărire se vor începe în părțile ardelene cu data de 10 Maiu st. n. a. c. Aceste lucrări se vor face atât la moșiile Statului și la moșiile persoanelor juridice cât și la celelalte moșii cari cad sub expropriere.

Comisiile de expropriere și împroprietărire și Consilierii agricoli au primit ordine și instrucții în privința executării acestor lucrări dela Direcțiunea Generală a Ministerului Agriculturii și a Comitetului Agrar din Cluj.

În județele Sibiu și Făgăraș, atât dl consilier agricol al acestor județe cât și dnii președinți ai Comisiilor județene și de ocol au luat toate măsurile ca în amândouă județele, să se înceapă imediat lucrările pentru expropriere și împroprietărire.

În județul Sibiu s'a și fixat termen pe ziua de 10 Maiu în care comisia de ocol va lucra în comuna Turnișor.

În județul Făgăraș în circumscripțiile Făgăraș, Arpaș, Șercaia și Zernești s'au luat deasemenea toate dispozițiile ca Comisiile să înceapă lucrările imediat la moșiile statului în conformitate cu ordinele Ministerului Agriculturii, urmând apoi exproprierea și împroprietărirea și la celelalte moșii expropriabile.